

KUNTAINFO

Helsinki 18.12.2015

15/2015

Elatusapujen ja elatustukien määrät laskevat 1.1.2016

Lain eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin (583/2008) mukaan eräiden elatusapujen, korvausten ja elatustuen määrät tarkistetaan kalenterivuositain vuoden alusta elinkustannusindeksin (1951:10=100) nousua vastaavasti. Vuotuinen muutos lasketaan kuluvaan vuoteen lokakuuhun ja edellisen vuoden lokakuuhun elinkustannusindeksin pistelukujen mukaan. Lain tarkoittamia korvauksia ovat avioliittolain (234/1929), lapsen elatuksesta annetun lain (704/1975) ja vahingonkorvauslain (412/1974) tarkoittama elatusapu, rikosvahinkolaissa (1204/2005) tarkoitettujen tulojen tai elatusten vähentymisestä tai elatusvelvollisen menetyksestä toistuvina avustuksina maksettavat korvaukset sekä elatustukilaissa (580/2008) tarkoitettu elatustuki.

Elinkustannusindeksin pisteluku oli 1916 lokakuussa 2014 ja 1911 lokakuussa 2015. Elinkustannusindeksi laski lokakuusta 2014 lokakuuhun 2015 0,26 prosenttia. Näin ollen laissa eräiden elatusapujen sitomisesta elinkustannuksiin määriteltyjä elatusapuja, korvauksia ja elatustukia lasketaan 0,26 prosenttia 1.1.2016 lukien.

Tarkistus koskee kaikkia voimassa olevia lapsen elatuksesta annetun lain nojalla tehtyjä elatusapusopimuksia niiden vahvistamispäivämäärästä riippumatta.

Täysimääräisen elatustuen määrä on 1.1.2016 lukien 154,77 euroa kuukaudessa lasta kohden. Nyt täysi tuki on 155,17 euroa kuukaudessa, joten tuki laskee 0,40 euroa kuukaudessa.

Elatusapujen indeksitarkistustaulukko

Tarkistus alkaen	Korotus /muutos %	Mitä elatusapua koskee
1.1.1995	5 %	ennen 1.1.1993 vahvistettu
1.1.2000	5 %	ennen 1.1.1995 vahvistettu
1.1.2002	5 %	ennen 1.1.2000 vahvistettu
1.1.2007	5 %	ennen 1.1.2002 vahvistettu
1.1.2009	5 %	ennen 1.1.2007 vahvistettu
1.1.2010	2,297 %	kaikkiin sopimuksiin
1.1.2011	2,38 %	kaikkiin sopimuksiin
1.1.2012	3,57 %	kaikkiin sopimuksiin
1.1.2013	2,63 %	kaikkiin sopimuksiin
1.1.2014	1,17 %	kaikkiin sopimuksiin
1.1.2015	1,00 %	kaikkiin sopimuksiin
1.1.2016	- 0,26 %	kaikkiin sopimuksiin

Elatusapuohjeen rahamäärien indeksitarkistus

Ohje lapsen elatusavun suuruuden arvioimiseksi valmisteltiin oikeusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä vuosina 2005–2007. Se annettiin kunnille 14.6.2007 sosiaali- ja terveysministeriön kuntatiedotteella 7/2007. Ohje on julkaistu oikeusministeriön julkaisuna 2007:2 ja se on sekä suomen- että ruotsinkielisenä löydettävissä oikeusministeriön Internet-sivuilta.

Ohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa kuntien sosiaaliviranomaisten toimintaa, kun ne opastavat vanhempia elatusavun oikean määrän arvioimisessa ja harkitsevat, voidaanko vanhempien tekemä sopimus elatusavusta vahvistaa. Ohje perustuu lapsen elatuksesta annetun lain säännöksiin. Sillä ei kuitenkaan ole viranomaisten toimintaa sitovaa vaikutusta, vaan se on oikeudelliselta luonteeltaan elatusapujen määräytymisperusteita koskeva suositus.

Ohjeessa olevat rahamäärät perustuvat sen valmisteluajan tilanteeseen. Jotta ohje säilyttäisi ajanmukaisuutensa, ohjeessa olevia rahamääriä tarkistetaan kalenterivuositain vuoden alusta prosenttimäärällä, joka vastaa elatusapuihin tulevaa indeksitarkistusta. Elatusavut laskevat vuoden 2016 alusta 0,26 prosenttia.

Muutoksen laskemisen jälkeen tulos on pyöristetty lähimpään tasaeuroon. Ohjeen kohdassa 4.2. olevat luonapitovähennysten summat on kuitenkin pyöristetty lähimpään 50 senttiin.

Elatusapuohjeessa olevat rahamäärät ovat 1.1.2016 lukien seuraavat:

- kohta 2.2.2. Yleisten kustannusten määränä pidetään:
 - lapsen ollessa 0–6-vuotias 296 euroa kuukaudessa;
 - lapsen ollessa 7–12-vuotias 344 euroa kuukaudessa;
 - lapsen ollessa 13–17-vuotias 464 euroa kuukaudessa.

- kohta 3.3.1.2.: Yleisten elinkustannusten määrä:
 - yksin asuvan henkilön tai yksinhuoltajan osalta 594 euroa kuukaudessa;
 - avioliitossa, avioliitonomaisessa suhteessa tai muussa parisuhteessa elävän henkilön osalta 500 euroa kuukaudessa.

- kohta 3.3.6.4.: Jos vanhemman aviopuoliso on hyväksyttävästä syystä kokonaan tai osaksi vanhemman elatuksen varassa, vanhempi saa vähentää aviopuolisonsa yleisiin elinkustannuksiin ja asumiskustannuksiin tarvittavan määrän. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin yleisten elinkustannusten osalta 500 euroa kuukaudessa ja asumiskustannusten osalta 3.3.2. kohdan 1–5 kappaleen mukaan laskettu määrä.

- kohta 3.3.6.5.: Jos vanhemman avopuoliso on avopuolisoiden yhteisen lapsen hoidon vuoksi kokonaan tai osaksi vanhemman elatuksen varassa, vanhempi saa vähentää avopuolisonsa elinkustannuksiin tarvittavan määrän, kuitenkin enintään 248 euroa kuukaudessa.

- kohta 3.3.7.: Lapsen tapaamisoikeuden toteuttamisesta aiheutuvat matkakustannukset otetaan huomioon sen vanhemman elatuskyvyn vähennyksenä, joka vastaa niistä. Kustannukset

otetaan huomioon halvimman tarkoituksenmukaisen matkustustavan käyttämisestä aiheutuvien kustannusten mukaisesti. Vähennyksen saa kuitenkin tehdä vain siltä osin kuin kustannusten määrä lasta kohden ylittää 119 euroa kuukaudessa. Vähennyksen enimmäismäärä on 119 euroa kuukaudessa lasta kohden.

Kohta 4.2.1. Luonapidovähennyksen määrä ilmenee seuraavasta taulukosta:

Luonapidon määrä keskimäärin	0–6-vuotias lapsi	7–12-vuotias lapsi	13–17-vuotias lapsi
alle 7 yötä kuukaudessa	ei vähennystä	ei vähennystä	ei vähennystä
7–9 yötä kuukaudessa	31,50 €	33,50 €	37,00 €
10–12 yötä kuukaudessa	42,00 €	45,00 €	51,00 €
13–15 yötä kuukaudessa	54,00 €	58,00 €	63,50 €

Lisätietoja

Elatustuki: hallitussihteeri Annika Juurikko, sosiaali- ja terveysministeriö, puh. 02951 63242, sähköposti: etunimi.sukunimi@stm.fi

Elatusapu: lainsäädäntöneuvos Outi Kemppainen, oikeusministeriö, puh. 02951 50260, sähköposti: etunimi.h.sukunimi@om.fi

